

13.12.2023

VN/3593/2023
VN/3593/2023-SM-81Hyvinvointialueet
Helsingin kaupunki

Sisäministeriön tietopyyntö selvityksen toteuttamiseksi hyvinvointialueilla pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta 2024

Pelastustoimen palveluiden järjestämisestä ovat 1.1.2023 alkaen vastanneet hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Sisäministeriö vastaa hyvinvointialueiden ohjauksesta pelastustoimen järjestämislaissa todetun mukaisesti. Järjestämislain 10 §:n mukaan sisäministeriö neuvottelee vuosittain hyvinvointialueen kanssa järjestämisvastuuseen kuuluvien pelastustoimen tehtävien toteuttamisesta, ja voi antaa tarvittaessa hyvinvointialueelle em. koskevia toimenpidesuosituksia. Vuoden 2024 neuvottelut pidetään syksyllä 2024.

Järjestämislain 13 §:n mukaan hyvinvointialueen on seurattava järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta, kustannuksia ja tuottavuutta. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muihin hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Edelleen em. lain mukaan hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuositukset on otettu huomioon hyvinvointialueella. Lisäksi selvitykseen on sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys 11 §:ssä tarkoitetuksi investointisuunnitelman pelastustoimea koskevaksi osaksi. Selvitys tulee toimittaa sisäministeriölle ja asianomaiselle aluehallintovirastolle.

Järjestämislain 14 §:n mukaan aluehallintovirasto valmistelee alueellaan pelastustoimen palvelutason ja rahoituksen tason riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion. Asiantuntija-arvioissa tarkastellaan ja arvioidaan pelastustoimen palvelutasoa tehtäväkohtaisesti, pelastustoimen palvelujen tarvetta, saatavuuden sekä laadun toteutunutta ja arvioitua tulevaa kehitystä, investointien tarvetta ja vaikutuksia. Asiantuntija-arviot toimitetaan sisäministeriölle ja julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

Edelleen em. lain mukaan aluehallintovirastojen arvioista kootaan sisäministeriölle valtakunnallinen asiantuntija-arvio. Valtakunnallisen asiantuntija-arvion kokoamisesta vastaava aluehallintovirasto hyödyntää asiantuntija-arvion laatimisessa muiden aluehallintovirastojen arvioita sekä hyvinvointialueiden 13 §:n 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä. Valtakunnallisesta asiantuntija-arviosta vastaa valtioneuvoston asetuksen (906/2009, 9 §) mukaan Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Järjestämislain 15 §:n mukaan sisäministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan tarpeita ja uhkia vastaavien pelastustoimen palvelujen toteutumista ja rahoituksen tason

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

riittävyttä. Selvityksessä hyödynnetään 13 §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueiden selvityksiä ja 14 §:ssä tarkoitettua aluehallintovirastojen asiantuntija-arviota. Selvityksen tulee sisältää ehdotus tarvittavista toimenpiteistä julkisen talouden suunnitelman, valtion talousarvion sekä 8 §:ssä tarkoitettujen pelastustoimen valtakunnallisten strategisten tavoitteiden laatimista sekä muuta valtakunnallista ohjausta varten.

Hyvinvointialue laatii investointisuunnitelman kalenterivuositain ja toimittaa sen sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle hyvinvointialuelain 16 §:n mukaisesti. Pelastustoimen investoinnit muodostavat osan alueen investoinneista. Hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2026 – 2029 tullaan julkaisemaan osana hyvinvointialueen vuosittaista selvitystä. Aikatauluista ohjeistetaan hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaoppaassa.

Hyvinvointialuelain (611/2021)16 §:ssä, pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 11 §:ssä ja Hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaoppaassa ohjeistetaan investointisuunnitelman sisällöstä. Puutteelliset pelastustoimen osainvestointisuunnitelmat lähetetään sisäministeriön toimesta hyvinvointialueille täydennettäväksi, jotta tarvittavat arvioinnit voidaan tehdä.

Toimenpidepyyntö

Vuoden 2024 hyvinvointialueneuvotteluita, aluehallintovirastojen alueellisia asiantuntija-arvioita, Etelä-Suomen aluehallintoviraston valtakunnallista asiantuntija-arviota sekä sisäministeriön vuosittaista selvitystä varten pyytää sisäministeriö tällä kirjeellä jokaista hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunkia tuottamaan pelastustoimen palveluiden toteutumista ja talouden tilaa koskevan selvityksen. Selvitys laaditaan liitteenä olevalle Hyvinvointialueselvityksen ohjeistetulle pohjadokumentille.

Pelastustoimen palveluita ja talouden tilaa koskevan selvityksen laadinnan lisäksi sisäministeriö pyytää hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia vastaamaan webropol –kyselyyn, jonka vastauslinkit ovat liitteessä kaksi.

Hyvinvointialueohjauksen edellyttämä tietopohja perustuu pääosin Pronto -järjestelmässä oleviin tietoihin, mistä syystä on varmistettava, että järjestelmään vietävät tiedot ovat ajantasaisia ja luotettavia. Sisäministeriö lähettää ohjeen Pronto -järjestelmän tietojen täyttämistä hyvinvointialueille. Lisäksi Pelastusopisto järjestää tammikuussa 2024 asiasta webinaarin.

Tietosisällöt ja niitä koskeva sisällöllinen ohjeistus perustuu sisäministeriön hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä aluehallintoviraston asiantuntija-arviosta annettuun asetukseen (1213/2022) 2-7 §:t. Tiedot kootaan 31.12.2023 mukaan, jollei muuta ole sanottu. Talous- ja henkilötiedot perustuvat vuoden 2023 tilinpäätökseen. Tulevaisuutta koskevissa kysymyksissä pyydetään arvioimaan vuotta 2025 ja vuosia 2026-2029.

Hyvinvointialueneuvotteluissa tarvittavien tietojen kannalta on tärkeää, että selvityksissä tarkastellaan palveluiden ja talouden tilan lisäksi myös tilanteita, joiden perusteella palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa tai palvelutuotannon ohjauksessa on ongelmia aiheuttavia puutteita.

Talousraportointi, niiltä osin kuin sitä pyydetään, tehdään uusien pelastustoimen palveluluokkien (pelastustoiminta, onnettomuuksien ehkäisy, vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta, öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunta, varautuminen ja väestönsuojelu) mukaan hyvinvointialuekohtaisesti.

Aikataulut

Hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin tulee toimittaa hyvinvointialueen selvitys ao. alueen aluehallintovirastolle ja sisäministeriölle viimeistään 30.4.2024.

Selvitys tulee laatia ohjeistetun pohjadokumentin mukaisesti (word-tiedosto).

Hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin tulee täyttää webropol-kysely sellaisia tietoja koskien, joita ei ole saatavissa Prontosta tai muista tietolähteistä. Kysely on jaettu seitsemään aihealueeseen.

Vastauslinkit ovat liitteessä kaksi. Webropol –linkkien salasana on TIETOPW2024. Pyydetäessä lähetämme myös henkilökohtaisen vastauslinkin. Vastaukset tulee toimittaa sisäministeriölle viimeistään 30.4.2024.

Varautumista ja väestönsuojelua koskevan osuuden erikseen mainitut kohdat ja muut mahdollisesti salattaviksi luokittelemanne vastaukset (vähintään TLIV tai sitä korkeampaa turvallisuusluokitusta) pyydetään toimittamaan eri tiedostoina osoitteeseen pelastusosasto.svy.sm@govsec.fi. Lisätietoja antaa erityisasiantuntija Mikko Hiltunen (mikko.hiltunen@gov.fi; p. 029 5488 341).

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Tiina Etelälahti, tiina.etelalahti@gov.fi; p. 029 5488 393). Webropol-kyselyn teknisiin kysymyksiin vastaa erityisasiantuntija Outi Salo (outi.salo@gov.fi; p. 029 5488 539).

Pelastusylijohtaja

Kimmo Kohvakka

Neuvotteleva virkamies

Teija Mankkinen

Liitteet

1. Hyvinvointialueen selvitys pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta vuonna 2024. Ohjeistettu pohjadokumentti.
2. Hyvinvointialueen selvityksen Webropol-lomakkeiden linkit ja tekninen täyttöohje.

Jakelu

Hyvinvointialueet
Helsingin kaupunki

Tiedoksi

Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Martelius
Erityisavustajat Manninen, Kerttula, Paaso
SM/Pelastusosasto
VM/Kunta- ja aluehallinto-osasto
STM/Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto
Hyvinvointialueiden pelastustoimi –toimialan johtajat
Aluehallintovirastot, pelastustoimi ja varautuminen vastuualueiden johtajat

VN/3593/2023-SM-81

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: